

tuur (zie lijstje onderaan) is *O. longipes* gekenmerkt door dunwandige cystiden op de lamellen, kleine sporen (8-9 x 6-7 /u) en een zeer donkerbruine hoedkleur. Het Nederlandse materiaal van alle bovengenoemde vindplaatsen blijkt echter dikwandige cystiden, grote sporen (10-13 /u lang) en een warme bruine kleur te hebben. Het behoort dan ook tot de soort *Oudemansiella* (*Xerula*) *badia* (Quél.) Moser, waarvan mij dus nu met de genoemde vondst van de Heer Arnolds mee vier vindplaatsen bekend zijn. Deze vindplaatsen vallen alle vier binnen het fluviatiele district zoals dat is aangegeven in Coola 14 (2) op het verspreidingskaartje van *Amanita inaurata*.

Oudemansiella-soorten zijn overigens goed te determineren met Mosers zakflora van de Agaricales.

Moser, M. (1955) Studien zur Gattung *Oudemansiella* Speg., Schleim- und Sammetrüblinge. Z. für Pilzk. 19: 4-11.

Haller, R. (1952) Die Gattung *Xerula* Maire (1933). Schweitzer. Z. Pilzk. 30 (9): 141-143.

Métrod, G. (1952) Sur le Genre *Xerula* R. Maire. Bull. Soc. Mycol. France 68 (2): 178-180.

Maire, R. (1937) Un nouveau *Xerula*. Bull. Mycol. France 53 (3/4): 265-266.

C. Bas.

Endostilbum cerasi ook in Robbenoord.

Op 1 december 1968 vond ik in Robbenoord in de Wieringermeer op een dood loofhoutstammetje (waarschijnlijk *Acer*), dat op de grond lag, kleine op *Leotia* lijkende fungi. Ze groeiden op de schors, hadden een steeltje van 5 mm lengte, donkerbruin tot zwart gekleurd met ribbels in de lengterichting en een gelatineus kopje 1-2 mm breed van lichtbruine kleur met een violet zweem. Het waren zwammetjes, die in enige tientallen op het hout voorkwamen. (Fig. 1)

In het microscopische beeld van de gelatineuze kop met katoenblauw gekleurd was het meest opvallend de ronde cellen zonder septum, 7-9 μ , groot, met aan een kant kleinere donkerder gekleurde sporeachtige uitwassen van 4-5 x 2-3 μ . als parels aan een kroon gerangschikt. Het aantal hiervan per ronde cel varieerde sterk, van 2 tot 7 en enige constantheid was niet vast te stellen. Deze ronde cellen bevonden zich aan de oppervlakte tussen enorme aantallen conidiën van 2-3 x 0,5 μ . (fig. 2e). Deze

cellen waren vaak in ketens gerangschikt van hoogstens 4 "schakels" (Fig. 2a en b). Van het oppervlak naar binnen gaand bleken deze ronde cellen elliptischer te worden en vertakkend uit hyphen te ontstaan. Hoe verder van het oppervlak verwijderd hoe smaller (Fig. 2c en d). De steel bood niets bijzonders, slechts dikwandige

fig. 1

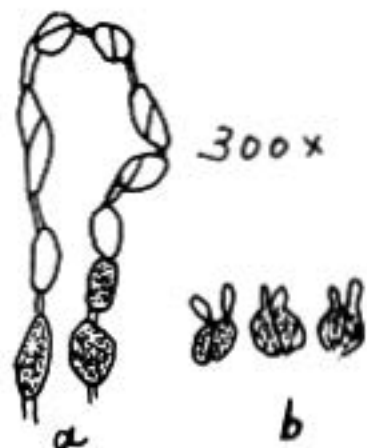

fig. 3 naar Boedijn

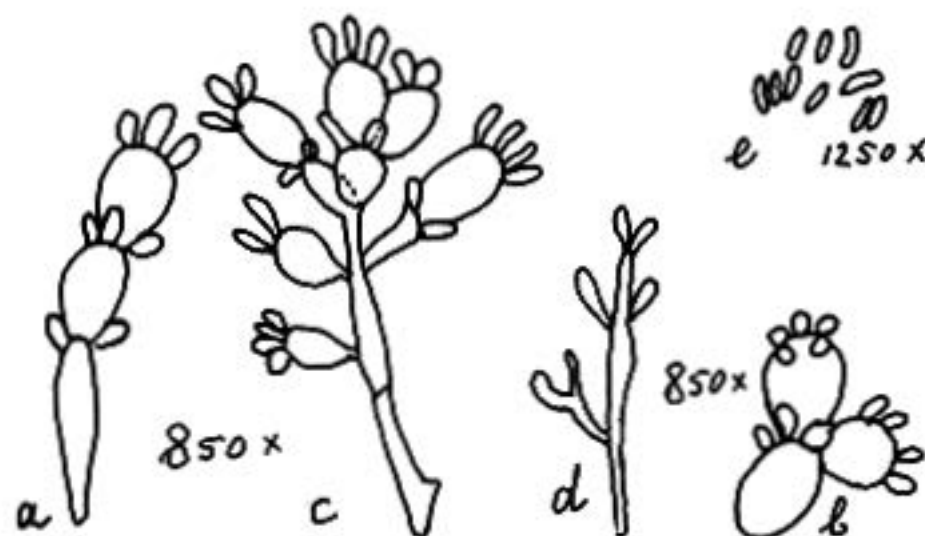

fig. 2

donkere hyphen in de lengterichting lopend.

Zoals te verwachten was, hoewel het uiterlijk aan een Ascomyceet deed denken, bracht Dennis geen uitkomst. Dan moet er bij de Aphyllophorales toch wel iets te vinden zijn.

Het gelatineuze weefsel brengt je naar Tremellaceae maar geen gesepteerde basidien zijn aanwezig en dit is toch echt wel vereinst. Het werd moeilijk. Dan ga je bladeren.

Laat nu de allereerste Tremellacee in Bourdot en Galzin besproken, precies overeenkomen met mijn vondst!

De naam is Sirobasidium cerasi Bourdot en Galzin. Dat er een heleboel niet klopte, zag ik toch ook al gauw. Bourdot en Galzin noemden de ronde cellen in ketens gerangschikt basidiën en de aangroeiseltjes sporen. Ze verzwegen gemakshalve (of waarom dan ook) maar, dat de "basidiën" ongedeeld waren en van de "sporen" heb ik er niet één los van zijn "basidium" gezien.

Dat er in het aantal "sporen" per "basidium" geen enkele regelmaat te vinden is, wijst er al op, dat dit geen sporen zijn.

In de Checklist of European Hymenocetous Heterobasidiae van dr. M.A. Donk vond ik, dat Christiansen in 1962 en Malençon in 1964 over Sirobasidium cerasi geschreven hadden. In de bibliotheek van de N.M.V. waren de tijdschriften aanwezig, zodat ik nu uit de doeken kan doen, wat er aan de hand is.

Het door mij gevonden zwammetje is helemaal geen Sirobasidium. De "basidiën" met "sporen" zijn conidiophoren, die het immens grote aantal conidiën laten ontsnappen en dat ze weleens in ketens gerangschikt zijn, wordt volkomen genegeerd. Maar als het dan geen Sirobasidium is moet het wel iets anders zijn. Wel, dit zwammetje is een Hyphomyceet, d.i. een imperfecte schimmel.

Volgens Christiansen zou het een vorm zijn van een Ascomyceet, die, waarom dan ook, slechts conidiën voortbrengt. Hij veronderstelt, dat het dan een vorm van Coryne solitaria is.

Malençon beschrijft het paddestoeltje zeer uitgebreid en deelt het in in de familie Stilbaceae en voert het nieuwe genus Endostilbum in. De nieuwe naam moet dus nu luiden: Endostilbum cerasi (Bourdot en Galzin) Malençon.

Nu leek het mij voor de niet in zo grote getale voorkomende conidiophoren niet mogelijk het onmetelijk groot aantal conidiën te produceren. Dr. G.A. de Vries van de Schimmelcultures in Baarn antwoordde mij, dat dit heel wel mogelijk is omdat er op

het eind van zo'n conidiophore telkens weer nieuwe conidiën ontstaan. Of dit nu conidiën of sporen zijn, kan alleen kernonderzoek uitwijzen.

Nu hoop ik, dat U evenals ik nieuwsgierig zult zijn, hoe de basidiën van een echte *Sirobasidium* er dan wel uit zullen zien. Welnu, in onze bibliotheek is óók een artikel van K.B. Boedijn over *Sirobasidium magnum* Boedijn aanwezig. De basidiën ontstaan binnenin de hyphen en vormen ketens omgeven door de hyphewand (fig. 3a), waarvan het bovenste basidium inmiddels gesplitst door een septum (soms twee) op elke cel één spore vormt. Dus ieder basidium brengt twee sporen voort (Fig. 3b), gaat dan te gronde en het volgende is aan de beurt.

Ja, een vondst van zo'n zeldzaam rottingetje brengt maar een hoop werk met zich mee, wil je het helemaal uitzoeken.

In het Rijksherbarium zijn 2 vondsten van de besproken fungus aanwezig en wel uit Doetinchem en de Lage Vuursche. Malençon beschrijft materiaal uit Marokko op eik en Christiansen noemt enige vondsten in Denemarken op berk, els en beuk en een uit Zweden zonder vermelding van de houtsoort.

Literatuur:

Boedijn, K.B. (1934) The genus *Sirobasidium* in the Netherlands Indies

Bourdot, H. en Galzin, A. (1927) Hymenocètes de France I

Christiansen, M.P. (1962): *Sirobasidium cerasi* found in Denmark, in *Friesia* Bind VII Hefte I.

Malençon, G. (1964): *Sirobasidium cerasi* (B en G) Type du Genre *Endostilbum* Gen. Nov. de la Famille des *Silbaceae*, in *Bull. Soc. Myc. Fr.* Tome LXXX.

J. Geesink.

Bigelow H.E. 1970; *Omphalina* in North America - *Mycologia* 62:1-32

Slechts soorten met geel of oranje pigment in het vruchtlichaam worden tot het geslacht gerekend. 14 Amerikaanse soorten worden in een sleutel verwerkt en beschreven. Volgens Moser komen hiervan maar 3 soorten in Europa voor.

De excluded species nemen 4 bladzijden in beslag en worden van commentaar voorzien.

W.G.

Largent, D.L. & R.G. Benedict, : Studies in the rhodophylloid fungi II: *Alboleptonia*, a new genus. - *Mycologia* 62:437-452, 1970.

Leptonia sericella (Fr.) Barbier wordt de type van het door een witte kleur, trichoderme hoedhuid en bepaalde chemische reacties gekarakteriseerde geslacht. Er zijn 4 nieuwe combinaties en één nieuwe soort. Bij *A. sericella* worden 3 variaties en daaronder 3 formae onderscheiden.

W.G.